

باسمه تعالی

اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرجهم

وزارت کار و امور اجتماعی

معاونت روابط کار

اداره کل بازرسی کار

آئین نامه

آموزش ایمنی

کارفرمایان، کارگران و کارآموزان

خرداد ۸۹

دستور شماره ۱: بررسی آیین نامه آموزش ایمنی کارفرمایان، کارگران و کارآموزان

تصمیم: آیین نامه آموزش ایمنی کارفرمایان، کارگران و کارآموزان مشتمل بر دو فصل و ۱۲ ماده با اکثریت آراء به تصویب رسید.

<p>معاون وزارت نفت - نام: حمداله - نام خانوادگی: محمد تراز محل امضاء</p> 	<p>معاون وزارت جهاد کشاورزی - نام: - نام خانوادگی: رضا نیا محل امضاء</p>	<p>معاون وزارت صنایع و معادن - نام: افشین - نام خانوادگی: روغنی محل امضاء</p> 	<p>معاون وزیر کار و امور اجتماعی (رئیس شورای عالی حفاظت فنی) - نام: ابراهیم - نام خانوادگی: نظری جلالی محل امضاء</p>
<p>محل امضاء</p> 		<p>محل امضاء</p> 	<p>محل امضاء</p>
<p>نماینده کانون عالی کارفرمایان - نام: حسین - نام خانوادگی: سلاح ورزی محل امضاء</p> 	<p>نماینده کانون عالی کارفرمایان - نام: - نام خانوادگی: محل امضاء</p>	<p>رئیس شورای عالی حفاظت فنی - نام: محمد - نام خانوادگی: اصابتی محل امضاء</p> 	<p>رئیس سازمان حفاظت محیط زیست - نام: محمد جواد - نام خانوادگی: محمدی زاده محل امضاء</p>
			<p>محل امضاء</p>
		<p>نماینده کارگر - نام: حسینعلی - نام خانوادگی: شکیرزاد محل امضاء</p> 	<p>نماینده کارگر - نام: محمد - نام خانوادگی: قائیدی محل امضاء</p>
			<p>محل امضاء</p>

محل امضاء و مهر
شورای عالی حفاظت فنی
دستگاه شورای عالی حفاظت فنی

هدف:

آموزش ایمنی به عنوان فراگردی است که طی آن مجموعه ای از دانش های مرتبط و منظم همراه با عادات و مهارت های حاصل از آن به فراگیر انتقال یافته و به همین سبب امروزه عدم توجه به آن عدم آگاهی از خطرات محیط کار را به طور حتمی و قطعی فراهم می آورد. در همین راستا این آیین نامه به منظور ارتقاء فرهنگ عمومی ایمنی مشمولین آن ، ایمن سازی محیط کار ، ارتقاء بهره وری ، کاهش حوادث ناشی از کار و در نهایت صیانت از نیروی کار و منابع مادی کشور به استناد مواد ۸۵، ۹۱، ۱۹۳ و ۱۹۶ قانون کار جمهوری اسلامی ایران تدوین گردیده است.

دامنه شمول

مفاد این آیین نامه برای کلیه کارفرمایان ، کارگران و کارآموزان کارگاه های مشمول قانون کار و کارگاه های خانوادگی لازم الرعایه می باشد.

فصل اول : تعاریف

ایمنی:

میزان یا درجه فرار از خطر را ایمنی گویند.

خطر:

به شرایطی اطلاق می شود که دارای پتانسیل رساندن آسیب و صدمه به کارکنان، خسارات به وسایل، تجهیزات، ساختمان ها و از بین بردن مواد یا کاهش قدرت کارائی در اجرای یک عمل از قبل تعیین شده باشد.

حادثه:

واقعه برنامه ریزی نشده و بعضاً صدمه آفرین یا خسارت رسان که انجام، پیشرفت یا ادامه طبیعی یک فعالیت یا کار را مختل می سازد و همواره در اثر یک عمل یا کار ناایمن یا شرایط نا ایمن و یا ترکیبی از آن دو به وقوع می پیوندد.

صاحب کار:

شخصی است حقیقی یا حقوقی که مالک یا قائم مقام قانونی مالک کارگاه بوده و انجام یک یا چند نوع از عملیات یا فعالیت کارگاه را به یک یا چند پیمانکار محول می نماید و یا خود راساً یک یا چند کارگر را در کارگاه متعلق به خود بر طبق مقررات قانون کار به کار می گمارد که در حالت دوم کارفرما محسوب می گردد.

مرجع ذیصلاح:

در این آیین نامه مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت و بهداشت کار ستادی وزارت کار و امور اجتماعی ، توابع و یا اشخاص (اعم از حقیقی یا حقوقی) مورد تأیید مرکز ستادی می باشد.

فصل دوم – مقررات

ماده (۱) کارفرما یا نماینده قانونی وی مکلف است پیش از راه اندازی کارگاه دوره های آموزش عمومی ایمنی متناسب با نوع کار را بگذراند

ماده (۲) در مورد کارگاه هایی که قبل از تصویب این آیین نامه راه اندازی شده اند ، کارگران و کار آموزان شاغل می بایست دوره های آموزش ایمنی را طی نموده و گواهینامه مربوطه را اخذ نمایند

ماده (۳) در مورد کارگاه هایی که قبل از تصویب این آیین نامه راه اندازی شده اند ، کارفرمایان مکلفند دوره های آموزش عمومی ایمنی را طی نمایند.

ماده (۴) در مواردی که کار از طریق پیمانکاری انجام می گیرد ، کارفرما و یا صاحب کار مکلف است قبل از انعقاد قرارداد از پیمانکاران و کارگران تحت پوشش آنها ، مستندات آموزش ایمنی را اخذ نماید.

ماده (۵) کارفرما مکلف است پیش از بکار گماردن کارگران و کار آموزان نسبت به ارزیابی آموزش های ایمنی متناسب با نوع کار به آنان از طریق مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

ماده (۶) کارفرما مکلف است با تایید مراجع ذیصلاح آموزش های ایمنی متناسب بانوع کار را به کارگران شاغل و کارآموزان خود ارائه نماید.

ماده ۷) در کارگاههایی که مشمول طرح طبقه بندی مشاغل می باشند، گذراندن دوره های آموزش ایمنی منطبق با این آیین نامه میبایستی در شناسنامه شغلی کارگران مربوطه لحاظ گردد
ماده ۸) طی دوره های آموزشی مرتبط با ایمنی باید به عنوان یکی از ضروریات انتخاب و معرفی کارفرمایان و کار آفرینان و کارگران نمونه منظور گردد.

ماده ۹) دستورالعمل اجرایی این آیین نامه که سطح بندی آموزش و همچنین اولویت بندی گروه هدف را نیز شامل می شود، توسط کمیته ای متشکل از اعضای ذیل تدوین خواهد شد:

رئیس مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت و بهداشت کار

معاون آموزشی مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت و بهداشت کار بعنوان دبیر کمیته

مدیر کل بازرسی کار یا نماینده تام الاختیار وی

یک نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه

یک نفر نماینده انجمن صنفی مسئولین ایمنی

یک نفر از مشاوران حفاظت فنی و خدمات ایمنی

یک نفر نماینده کارفرمایان

یک نفر نماینده کارگران

یک نفر بازرسی کار از ادارات کل کار و امور اجتماعی استانها به انتخاب مدیر کل بازرسی کار

ماده ۱۰) کلیه دوره های آموزش ایمنی در سراسر کشور از طریق مراجع ذیصلاح انجام خواهد گرفت.

ماده ۱۱) ادارات کل کار و امور اجتماعی استانها مکلفند به موجب بند ج ماده ۹۶ قانون کار از طریق بازرسان کار، نظارت های لازم را اعمال نمایند.

ماده ۱۲) چگونگی اجرای دوره های آموزشی بر عهده مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت و بهداشت کار ستادی است.

این آیین نامه مشتمل بر ۱۲ ماده و به استناد مواد ۸۵، ۹۱، ۱۹۳ و ۱۹۶ قانون کار جمهوری اسلامی ایران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۳ شورای عالی حفاظت فنی تدوین و در تاریخ ۱۳۸۹/۳/۵ به تصویب وزیر کار و امور اجتماعی رسیده است.

وزیر کار و امور اجتماعی

عبدالرضا شیخ الاسلامی